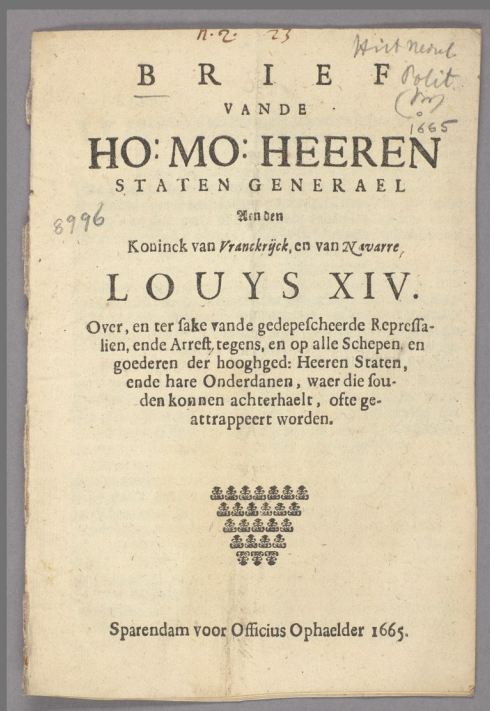

Brief van de ... :

Tryck // / 125 B 14 c Br. 1665

Tillkomstår 1665.

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

11.2. 23

Wilt men
Polit.
1665

B R I E F
V A N D E

HO: MO: HEEREN
S T A T E N G E N E R A E L

8996

Van den

Koninck van *Vranckrijck*, en van *Navarre*,

L O U Y S X I V .

Over, en ter sake vande gedepescheerde Repressa-
lien, ende Arrest, tegens, en op alle Schepen, en
goederen der hooghed: Heeren Staten,
ende hare Onderdanen, waer die sou-
den konnen achterhaelt, ofte ge-
atrappeert worden.

Sparendam voor Officius Ophaelder 1665.

W. M. ...
...

...

...

...

...

...

...

...

...

S I R E,

Waaroorzelen / dat wy geene moeyte en sullen hebben uwe Maj: te verskeren / dat het is met eene leste verwonderinge / ende eene seer gevoelijcke swerte / dat wy dooz de leste Franckrijckische Vriegen verstaen hebben / dat uwe Maj: aenbevoelen heeft / dooz een arrest / ofte besluyt vanden Raedt / om te doen saiseren / ende arresteren / alle ende yeder Schip / en Schepen / toebehoozende aen de Oaderworpenen ofte Onderdanen deses Staets / welcke sich bevinden sullen binnen de Havens / ende Kreden van uwe Majestept.

Het is 5. maenden / dat onsen extraordynaren Minister sich bevinde aen 't Hoff uwes Majests / om deselbige te representeren de violentien / en hostiliteyten der Engelsche: De nootsaekelicheydt in de welcke wy ons bevinden / om ons daer tegens te opposeren: Het effect 't welcke desen Staet doet / ten eynde om in Zee te mogen verschijnen / met eene navale Armade / geproportioneert met de forces / en macht onser Vyanden / tot conservatie van de Commercie-byzshydt / Niet alleendelick van dese Provincien / maer noch van de geheele reste van Europa / en om sijne Majest: af te boozderen het bystant / ende het secours / het welcke wy ons legitimelick / en wettelick / in de tegenwoozdige conjuncture van saecken / van de selfde konnen belooven.

Maer in plaets S I R E, van dese consolatie / en vertroostingge te ontfangen / te smaken de vrycht van de Alliantie / dewelcke desen Staet / met het Franckopsche Ryck / 't sedert soo weynigh jaren vernieuwt heeft: Wy voelen ons gepreffeert / van ons te ontblooten vande aldernootsakelijckste middelen / t'onser bescherminge / ent'onser conservatie: Niet booz den dienst uwes Majestepts / ofte booz de conservatie sijnder Croone / maer booz 't interest van eenige sijnder gepziviligeerde Onderdanen. Dewelcke / naer dat sy sullen hebben ontfangen berecht / dooz wat fatsoen wy de selfde trachten te favoriseren / haer selfs buyten twyffel niet vryemt sullen vinden / dat wy ons niet resolveren konnen / om onse wapenen uytterhant te werpen op 't moment / en op-

4
 handen staende gebercht / daer van den uytflach soodanigh kon
 wesen / dat ulwe Maj: / soo wel als de gantsche werelt ons bla-
 meren en berispen soude / van ons van soodanigh rensozt ende
 versterckinge t' hebben onbloomt / sonder te voozeng en het succes
 en den uytflach gesien t' hebben.

En oock op ons niet meer willende trecken d'indignatie van
 eenen Koninck onsen Geallieerden / welcx vzienschap / ons soo
 dierbaer is / en sullen niet continueren ulwe Majest: te pzefferen/
 om 't voozgemelt Arest in executie en in 't werck te stellen / en
 om te doen saiseren de Schepen der Inwoonderen deser Pro-
 vintien / tegens de sozmele woorzen van 't 13 Art: des lesten
 Tractaets: Daer by wy ons verobligeert vinden te voegen de
 Coppelals seer decisif. En noch / nochtans sullen wy moeyte
 hebben om ons t' herstellen van dese verwonderinge / soo wy niet
 wisten dat ulwe Majestept, die recht bezrecht heeft hoozende de
 klachten sijnder Onderdanen / desgelijcx oock de goetheydt heb-
 ben sal / om de reden te hoozen sijnder Geallieerde / ende de Equi-
 tept en opzrechtigheyt / van niet te doen executeren een arest
 dat zich niet als op Pzsupposten fondeert / daer van het contra-
 rie soo waerachtigh is. dat wy ons verskeren dat ulwe Majest:
 niet en soude willen doen subsistieren eene sake / welcx pzincipien/
 ofte oozpzonckelijckheden / zromeur / ende quaet zijn.

Ulwe Majestept sal nu moeten ontfangen hebben de Vriegen
 van sijnen Ambassadur / die hem hebben doen zien / dat vooz het
 arest ulwes Harz vanden 30. Martij / en selfs vooz dat wy ons
 konden doen appzehenderen / datter een gegeven kon worden /
 in pzejuditie van 't 13 art: des lesten Tractaets / dat wy komen
 aen te raken / en dat wy bidden ulwe Majest: te doen examine-
 ren met d'applicatie en met de noodige reflectien: Wy hebben
 doen zien / dat alsoo wy geene andere intentie en hebben / als de
 vyzpheet vande Pavigatie en vande Commertie in desen Staet
 te conserveren / wy oock niet wilden verhinderen / die vande On-
 derdanen onser Geallieerde; Te meer dat / niet gecontenteert
 van te permitteren en toe te laten uyt te doen loopen de gereet-
 schappen /

schappen/ gedestineert tot d'equipage van 2 Fregatten/ diemen tot Dupnkercken bouwde/ waer toe nochtans het Tractaet ons niet verobligeerde/ wy accordeerden aen den Heer Ambassadeur meer als hy ons eyschte / ende dat de Compagnie van de Oziens- taelsche Indien / niet legittimelijck en kan pzetenderen.

Wy en sijn van hare entreprize en booznemens niet eens ja- lours / en wy en willen ons tegens haer desseyn niet opposeren/ gemerckt dat in plaetse van twee Schepen Saint Jas ende Electa Marij, die meer booz den Oozlogh / als booz den Coophandel geequipert sijn / wy accordeerden haer in dit Landt te doen koo- pen/ ofte te doen toestellen / vier Fluypen / daer van yeder van de selfde pozt en last sijn sal / als een van de boozsepde twee Sche- pen / capabel om gemonteert te worden met dertigh ofte beer- tigh stukken Canon / ende veel bequamer booz den Koophandel / als de Schepen welke de Compagnie begeert. En soo ver ist van daer dat wy refuseren / eene klepne Fluyp van hondert vyf- tigh tonnen te doen upelopen / dat wy wel expresselijck aen uwen Ambassadeur verklaert hebben / SIRE, Dat wy toestonden den vzyen uptganck van alle de Fluypen die sich bevinden sullen gekocht gheweest te sijn / dooz d'eene ofte dooz d'andere uwer Compagnien / booz de publicatie van 't generael verboth.

Wy oozdelen dat het onmogelick is grooter pzeuben te geven van de sinceriteyt onser intentien / ende van de inclinatie dewel- ke wy hebben / van te hebben alle bedunckelicke complaisance tot en booz alle de begeerte uwer Majests / en om uwe Onder- danen te accomoderen / selfs d'onse incommoderende. Sooda- nigh dat de Directeurs van de Franchoyische Oost-Indische Compagnie / niet w. l geinsozmieert sijn geweest / als sy aen uwe Maj: representeerden / dat het geene / het welke wy dooz eene nootzakelichhepdt deden / indispensabel / in de alderfaderuste con- juncture / daer in desen Straet sich opt bebont / 't sedert dat dien subsisteerde / is het effect van eene pure affectie en gepzemedi- teert desseyn / terwyl dat inde Haven van Amsterdam tegen- woorzdelijk zich verschepte andere Schepen vinden / van grooter

port en ladinge/ en van eene constructie veel bequamer ten Ooz-
 loge/ toebehoozende aen de Onderdanen deses Staets/ op de-
 welcke geenderley sapsie/ ofte beslagh en was gedaen geweest.
 Wy willen gelooven dat de Directeurs zich misgrepen hebben/
 wanneer sy gesepdt hebben/ dat aldaer vele Schepen waren van
 grooter last/ en veel bequamer ten Oozloge/ als de twee/ de
 Saict Jean, en d'Electa Maria: Sijnde seker datter binnen de Ha-
 ven van Amsterdam niet een en is van die qualiteyt/ en dat wy
 geen en staet en souden maken ons te dienen van dese twee in cas
 van noot/ als dooz faute/ en gebreck van anderz.

Maer wy en kunnen niet begrijpen/ hoe datmen inde oogen
 uwes Majestits heeft kunnen boozstellen/ datter inde selfde Ha-
 ven Schepen zyn/ toebehoozende aen de Onderdanen deses
 Staets/ op dewelcke en is gedaen gewozen eenigerhande sapsie.
 Gemerckt de gantsche werelt weet/ datter geen Schip en is/ het
 welck niet gesaisiert/ en gearre steert en is geweest/ dooz 't alge-
 meene ende generael verbodt/ 't welck zich uniberfelick up-
 spreyde op/ en ober alle de Schepen/ die zich in alle de Havens
 deses Staets bevinden/ daer van wy seggen kunnen geen eenigh
 geexempteert/ en up gesondert te zyn/ als alleen die/ welke aen
 de Onderdanen uwes Majestits toehoozen/ en die in dese Pro-
 vintien haren Traffick zyn komen doen/ als in de/ dooz forme
 van dispensatie/ die uwe Compagnien hier gekocht hebben.

Soo het waer dooz eene pure affectatie/ ofte onozdentelijcke
 begeerte/ Sinc, ofte dooz een gepremediteert deseyn/ 't welck wy
 mochten hebben om de Compagnie te incomoderen/ welckmen
 in Vranckrijck gaet erigeren/ dat wy dese twee Oozloghs-
 Schepen bewaren en inhouden/ wy sullen en souden d'eerste
 zyn ons te condemnieren. Maer naer dat uwe Majest: getracht
 sal hebben de inforamien te ontfanghen/ dewelcke wy tegen-
 woordigh in alle waerachthigheyt en oprechtigheyt hem geven.
 Wy sal zien dat wy hem boozgaen buyten en boven d'obligatie
 des Tractacts/ aciozderende ten eynde om de Maj: te behaghen/
 en gedienstigh te zyn tot accommodatie vande boven-gesepde
 Comi.

Compagnien / het gene wy in dese nootsakelijckheyt onses toestants wepgeren aen alle andere Princen en Staten. Wy durben ons belooben van desselfs aquiteyt / dat die oock de eerste zijn sal om ons te justificeren / soo de Majest: geen preudes genough en vont in 't geene wy komen te seggen / soo hy zich niet vergenoege / niet dat 't welck wy hebben doen seggen aen den Heer Ambassadeur / raeckende de Couwen / ofte Cabels / en ander Scheeps-gereetschap / het welken in Zeelant wilt doen inscheppen / dooz de permissie die wy gegeven hebben / om te mogen doen uptloopen alle de Fluyten die gekocht zijn vooz de publicatie van generael verbodt / en te mogen doen koopen / ofte doen toestellen in dese Landen / in plaets van twee Schepen / 4 Fluyten van den selfsten Last / en soo eyndelijck hem niet kunnen vergenoegen de redenen / die den Heer van Beuningen aen uwe Maj: gepresenteert heeft / en die wy aen den Heer Ambassadeur geallegeert hebben / het welcke wy hier niet en mogen repeteren. Wy offeren noch te laten upt-trecken een ander grooter getal Schepen vande selfde qualiteyt / en niet alleendelijck de Cromhouten / Couw-wezck / ende andere gereedschap / die gebonden werden in 't Schip Saint Jean, maer oock noch al datmen bebinden sal binnen onse Provintien / van nootsakelijckheyt / ofte utiliteyt / tot bevozderinghe der Commertie der nieuwe Compagnie.

Ons aengaende wy en eysschen noch begeeren niets / als alleen datmen ons late / het geene het welcke het recht der Volckeren ons toelaet in te houden / ende het geene dat ons absolutelick noodigh is / t'onser bescherminge / ende conservatie.

Het is eene Justitie / SIRE, die ons niet en kan geweygert worden dooz die / dewelcke niet verobligeert sijn in eenigerhande fatsoen / de wapenen deses Staets te favozeren. Dies halven isst / dat wy te meer subject en oozaecke hebben 't selfde van uwe Maj: te verhoopen / die alleendelijck niet en betuyght affectie t'haerder pzoepzieteyt / maer die oock wel gewilt heeft sollemnelick

nelick te belooven / dien te assisteren en te secoureren tegens die
 desselfs Staets ruste en Commercie troubleren. In manie-
 ren dat wel wydt van te kunnen appzeheren / dat hy wilde
 helpen desen Staet te ontwapenen / in 't strengste en sterckste
 des Oozloghs / tegens een soo machtigen Vyandt: Wy hebben
 het vertrouwen / dat de Majest: ons selfs sal raden om ons met
 sozgher appliceren in al 't geene dat kan contribuieren tot des
 Staets conservarie / en tot desselfs verskerthejdt. Terwijl dat
 in dese rescontre gecompzeherdeert zy / dat van alle desselfs Ge-
 allieerde en Vyanden / en dat de Maj: hare wapenen sal strec-
 ken / dooz 't secours / het welke wy verwachtende zijn / als
 d'renichste remedie tegens de ongeregelgheden / daer van het
 gamtsche Chzistenrijck sich gedzezghet siet. De Justitie ende
 de genereushejdt uwes Majests / doet dat wy ons sulcx infail-
 libelick belooven en alsoo en kunnen wy desen Bzief niet langer
 maken / alom Godt te bidden.

SIERE, &c.

Geschreven in den Hage den 9 April 1665.

De S. S.

E Y N D E.